

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ПЕРИНАТОЛОГІЇ**

**до 100-річчя з дня народження
професора Борими Т.В.**

Матеріали конференції

м. Чернівці, 2014

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинський державний медичний університет

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ПЕРИНАТОЛОГІЇ**

до 100-річчя з дня народження професора Борими Т.В.

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

16 жовтня 2014 року, м. Чернівці

м. Чернівці

УДК 618.2+618.33+616-053.31](063)
ББК 57.16я431+57.31я431
1126

Перспективні напрямки розвитку сучасної перинатології // Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю до 100-річчя з дня народження професора Борими Г.В.- Чернівці: Медуніверситет, 2014.- с.

У збірнику представлено матеріали статей науково-практичної конференції з міжнародною участю «Перспективні напрямки розвитку сучасної перинатології» (Чернівці, 16.10.2014р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам перинатальної медицини. Розглянуті сучасні аспекти організації перинатальної допомоги в Україні, роль планування сім'ї в збереженні репродуктивного здоров'я, проблеми анте- та інтранатальної охорони плода, корекції екстрагенітальних захворювань, як фактора зниження материнської та перинатальної патології.

Загальна редакція – доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Макар Б.Г.

доктор медичних наук, професор Сорокман Т.В.

УДК 618.2+618.33+616-053.31](063)
ББК 57.16я431+57.31я431
1126

ISBN 978-966-697-568-6

© Буковинський державний
медичний університет, 2014

Ілащук Т.О., Окіпняк І.В., Безрук Т.О., Рижкова Т.С.	104
Особливості змін артеріального тиску впродовж вагітності за даними добового моніторингу	
Іліка В.В., Давиденко І.С.	108
Хемолюмінісцентне дослідження нітропероксидів в осередках запалення при хоріонамніоніті та базальному децидуїті у вагітних із залізодефіцитною анемією	
Кашиперук-Карпюк І.С., Слободян О.М., Проняєв Д.В.	111
Неонатальна анатомія міхурово-сечівникового сегмента	
Кожарко І.О., Рак Л.М., Никифор Л.В.	115
Оптимізація діагностики гіперпластичних процесів ендометрія у жінок репродуктивного віку	
Косілова С.Є.	118
Стан гіпофізарно-наднирникової системи у вагітних і роділь з набутими вадами серця	
Кравченко О.В.	122
Інтраопераційні ризики при повторному кесаревому розтині	
Кравченко О.В.	126
Прогнозування наслідків вагітності при невиношуванні в І триместрі гестації	
Макаренко М.В., Кузьміна І.Ю.	129
Клінічне значення визначення рівня регуляторних аутоантител при синдромі затримки розвитку плоду	
Ластівка І.В., Сорокман Т.В., Антофійчук С.М., Черевата Н.М.	134
Медико-генетичне консультування в неонатологічній практиці	
Маринчина І.М.	139
Стан гормональної функції плаценти у вагітних з гіперандрогенією	
Маринчина І.М.	144
Планування сім'ї та репродуктивне здоров'я підлітків та молоді	
Нечитайло Ю.М., Нечитайло Д.Ю.	148
Стан мікроциркуляції у дітей з перинатальною патологією в анамнезі	

досліджених зустрічалася в 57% випадків, тоді як в другій і в третій групі в 100%. Гормонально підтверджена плацентарна дисфункції в першій групі досліджених становила 38,2%, тоді як в другій групі відповідний показник дорівнював 67%, в третій – 96%. Відшарування плідного яйця, яке призвело до втрати вагітності, спостерігалось у 19% жінок другої групи та 39% - третьої групи.

Висновки. Трьохмірна доплерометрія з вираховуванням показників об'ємного кровотоку дає можливість виявити закономірності формування судинного компонента хоріона в I триместрі гестації та може слугувати критерієм відбору пацієнок групи ризику щодо розвитку патологічного перебігу вагітності та її наслідків.

Література

1. Милованов А.П., Савельев С.В. Внутриутробное развитие человека // Руководство для врачей. – М.: МДВ, 2006. – 384 с.
2. Савельев С.В. Стадии эмбрионального развития мозга человека. – М.: «ВЕДИ», 2002.
3. Welsh A.W., Humphries K., Congrove D.O., Taylor M.J., Fisk N.M. Developments of three-dimensional power Doppler ultrasound imaging of fetoplacental vasculature // *Ultrasound Med Biol*, 2001 Sep; 27 (9): 1161.70.
4. Kurjak A., Kupesic S., Zoclan T. Three-dimensional and power Doppler in the study of angiogenesis // *Ultrasound Obstet Gynecol*, 2001 Okt; 18 (4).

КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ РЕГУЛЯТОРНИХ АУТОАНТИТІЛ ПРИ СИНДРОМІ ЗАТРИМКИ РОЗВИТКУ ПЛОДУ

Макаренко М.В., Кузьміна І.Ю.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Актуальність. У розвитку багатьох захворювань організму лежать стійкі порушення синтезу та розпаду тих або інших молекулярних компонентів клітин нашого тіла [1]. Подібні кількісні зміни молекулярного складу неминуче

знаходять своє віддзеркалення в продукції і сироваткового змісту тих або інших регуляторних антитіл (р-АТ) [2].

Однією з умов нормального розвитку плоду є підтримка в крові фізіологічних концентрацій природних р-АТ, які відповідають за процеси ембріогенезу і визначають нормальний або аномальний розвиток вагітності та стан внутрішньоутробного плоду [3]. Істотні відмінності між сироватками жінок з нормальним і несприятливим результатом вагітності, торкаються, передусім, ембріотропних антитіл класу IgG, спрямованих до білків: хоріонічного гонадотропіну чоловіка (ХГЧ), ДНК, колагену, маркеру васкулопатій (ANCA) фосфоліпідів, β 2-глікопротеїну (β 2 ГП).

За даними деяких авторів, при різноманітній акушерській і соматичній патології відбувається зміна в крові вагітної концентрації р-АТ, що є прогностичною ознакою розвитку порушень в системі мати-плацента - плід [4].

Метою дослідження явилось виявлення характерних змін р-АТ у вагітних з симптомом затримки розвитку плоду (СЗРП).

Матеріали і методи дослідження. Проведено обстеження 75 вагітних, з яких, 50 пацієнток з СЗРП (основна група) і 25 здорових вагітних з фізіологічною течією вагітності і пологів (контрольна група). Діагноз СЗРП під час вагітності встановлювався на підставі даних регулярного клінічного спостереження і ультразвукового дослідження (УЗД).

Пацієнтки з СЗРП були підрозділені на три підгрупи. Першу підгрупу склали 15 вагітних з СЗРП I ступеню (відставання від гестаційного віку на 2 тижні), 21 вагітна з СЗРП II ступеню (відставання на 3 тижні) увійшли в II підгрупу, 14 жінок з СЗРП III ступеню (відставання на 4 тижні) — в III підгрупу.

Разом із стандартними методами обстеження у вагітних на термінах 22-26 тижні за допомогою твердофазного імуоферментного методу ЕЛІ-ТЕСТ визначали концентрацію р-АТ класу Ig G. Значення р-АТ від - 20 до + 10 умовних одиниць є нормальними, від - 20 до - 30 у.о. і від +10 до +20 у.о. - слабкі відхилення, значення нижчі - 40 і вище +40 у.о. - виражені відхилення від норми [5].

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз клініко-імунологічних кореляцій у обстежуваних вагітних виявив, що патологічні зміни в сироватковому вмісті аутоантитіл зустрічаються у 88% (44) жінок з СЗРП. У вагітних контрольної групи, на відміну від пацієток з СЗРП, у 94% відзначалися нормальні значення і лише в 6% - слабкі відхилення від норми.

У вагітних з СЗРП знижений зміст аутоантитіл зустрічався рідше (26%), ніж підвищене (32%), нормальні значення виявлені у 42% спостережень.

Важкі форми СЗРП характеризувалися підвищенням кількості патологічних і зменшенням нормальних значень р-АТ. Так, в I підгрупі нормальні значення р-АТ відмічені в 62%, в II - в 49%, в III - лише в 23% визначень. Підвищений зміст р-АТ в I групі спостерігався в 28%, у II - в 33%, у III - в 38% спостережень. Кількість знижених значень також збільшувалася з наростанням ступеню тяжкості СЗРП - в 11%, 19% і 39% відповідно. При СЗРП III ступеню число знижених значень переважало над нормальними і підвищеними значеннями.

Більш ніж у половини пацієток з тих, у яких згодом розвинувся СЗРП, був характерний дисбаланс р-АТ у сироватці крові. При цьому рівень переважаючої частини р-АТ знаходився вище, а меншій частині — нижче норми, що вказує на незбалансовану патологічну активацію одних клонів лімфоцитів, що поєднується з супресією інших [6]. У 26% (14 жінок) відзначалися підвищені значення усіх патологічно змінених р-АТ. Пацієток тільки з пониженим вмістом усіх аутоантитіл серед пацієток з СЗРП не зустрічалося. У 4 вагітних III підгрупи (III ступень СЗРП) вагітність завершилася внутрішньоутробною загибеллю плоду на термінах 21-24 тижні. Можливо, що розвиток СЗРП в цих випадках був викликаний своєчасно не діагностованою генетичною патологією плоду, що не має віддзеркалення в змінах концентрації материнських ауто-антитіл.

З наростанням тяжкості СЗРП відмічено збільшення відсотка жінок з різноспрямованими патологічними відхиленнями в концентрації р-АТ. Так, у вагітних з СЗРП I ступеню дисбаланс р-АТ спостерігався в 38%, з СЗРП II ступеню - в 59%, III ступеню - в 77% випадків. Причому, якщо у пацієток I

підгрупи з дисбалансом р-АТ переважали підвищені (70%) значення, у вагітних II підгрупи кількість підвищених (51%) і знижених (49%) значень аутоантитіл була порівняною, то в III підгрупі більшість (68%) змінених аутоантитіл мали негативні значення.

Спектральна характеристика рівня р-АТ у вагітних з фізіологічною течією вагітності (рис.1) знаходились від - 20 до + 10 умовних одиниць (У.О.) і були нормальними у всіх ембріотропних антитіл класу IgG.

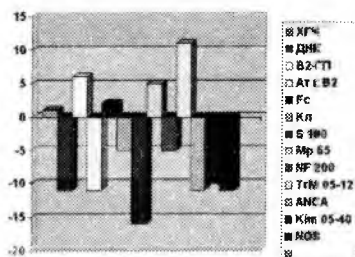

Рис.1 Спектральна характеристика рівня р-АТ у вагітних з фізіологічною течією вагітності.

Вивчення спектру змін р-АТ при СЗРП виявило, що найбільш характерним для пацієнток із СЗРП (рис.2) було підвищення змісту багатьох параметрів всіх ембріотропних антитіл класу IgG від +10 до +20 у.о.(слабкі відхилення), а у деяких показниках було критичним: - 40 і вище +40 у.о. (виражені відхилення).

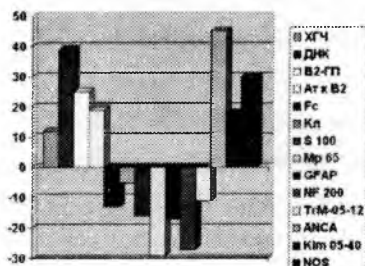

Рис.2. Спектральна характеристика рівня р-АТ у вагітних з СЗРП.

Важкі форми СЗРП відрізнялися найбільш вираженими зрушеннями в концентрації р-АТ із залученням до патологічного процесу більшої їх кількості. Так, при СЗРП I ступеню були відхилення у вмісті від одного до п'яти (в середньому — трьох) аутоантитіл, при СЗРП II ступеню - від трьох до шести (в середньому — чотирьох) аутоантитіл, СЗРП III ступеню — від чотирьох до восьми (в середньому — п'яти) аутоантитіл.

Таким чином, при СЗРП виявлено переважання (у 60%) дисбалансу р-АТ зі зниженням рівнів аутоантитіл до ДНК і $\beta 2$ -ГП у 44%, ХГЧ у 47%, маркеру васкулопатій (ANCA) у 58% вагітних.

Для СЗРП I і II ступеню тяжкості переважали підвищені значення патологічно змінених р-АТ, тоді як при СЗРП III ступеню спостерігаються різноспрямовані зміни досліджених р-АТ з переважанням знижених значень.

Відомо, що підвищені значення р-АТ властиві для початкових етапів розвитку патології, що не має ще клінічних проявів, а пониження рівнів говорить про давність існування патологічного процесу [7].

Висновки. Отримані результати дослідження свідчать про те, що патологічні зміни сироваткового змісту р-АТ мають пряме відношення до механізмів розвитку СЗРП. Причому, виразність патологічних зрушень в рівні р-АТ пропорційно ступеню розвитку СЗРП. При СЗРП III ступеню відзначаються виражені відхилення від норми в концентрації р-АТ. Ці дані служать підтвердженням того, що в розвитку СЗРП важливе значення має імунopatологічний компонент.

Враховуючи характеристики змінених р-АТ, результати нашого дослідження, ймовірно, свідчать про те, що у вагітних з СЗРП спостерігаються порушення імунорегуляції з патологією апоптозу, структурних і функціональних процесів системи мати-плацента-плід.

Література

1. Полетаев А.Б., Алиева Ф., Мальцева Л.И. Иммунопатология беременности и здоровье ребенка // *Мать и дитя. Акушерство и гинекология.* — 2010. — Т. 18. — № 4. — С. 162-167.

2. Shoenfeld Y. Etiology and pathogenetic mechanisms of the antiphospholipid syndrome unraveled // Trends in Immunology. — 2003. - Vol. 24, № 1. -P. 5-7.

3. Мерзлякова А.А., Добротина А.Ф., Егорова Н.А. Показатели аутоиммунных антител и состояние системы гемостаза у беременных с рано развившимся гестозом // Нижегородский мед. журнал. — 2002. — № 4. — С. 9-16.

4. Макаров О.В., Богатырев Ю.А., Осипова Н.А. Значение аутоантител в патогенезе преэклампсии // Акушерство и гинекология. — 2012. — № 4-1. — С. 16-21.

5. Мальцев С.В., Полетаев А.Б., Мансурова Г.Ш. Диагностическое и прогностическое определение естественных аутоантител к почечным антигенам в развитии пиелонефрита у детей // Педиатрический журнал. — 2007. — № 6. — С. 60-64.

6. Радзинский В.Е., Галина Т.В., Морозов С.Г., Крылова Ю.В., Хахва Н.Т., Соболев В.А. Прогноз развития плацентарной недостаточности с помощью определения содержания эмбриотропных аутоантител // Вестник Российского университета дружбы народов. — 2002. — № 1. — С. 46-51.

7. Entrican G. Immune regulation during pregnancy and most pathogen interactions in infectious abortion // J. Comp. Pathol. — 2002. — Vol. 126. — P. 79-94.

МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В НЕОНАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Ластівка І.В., Сорокман Т.В., Антофійчук С.М.*, Черевата Н.М.*

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Обласний медико-діагностичний центр, м. Чернівці*

Актуальність. Медико-генетичне консультування (МГК) – система надання спеціалізованої медико-генетичної допомоги, яка включає неонатальний скринінг, генетичне консультування сімей, пренатальну діагностику стану плоду, а також пренатальний скринінг вагітних [1].

Підписано до друку 29.09.2014. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Обл.-вид. арк. 10,56. Ум. друк. арк. 13,72.
Тираж 100 пр. Зам. №141-2014.
Віддруковано СПД Лівак У.М. Реєстр № 1Ф-28.
58018, м. Чернівці, вул. Головна 246/302. Тел.: 543474

Видавництво БДМУ
Свідоцтво державного реєстру
Серія ДК, №2610 від 12.09.2006 р.